

Tízezer adat Krúdyról

Több mint húsz éve rajongva szeretem Krúdy Gyula írásait. Egyetemi szakdolgozatomat Krúdy estéjéről, Óbudán töltött utolsó éveiről készítettem. Jó lett volna akkoriban egy részletes Krúdy-bibliográfia. Nem kellett volna hónapokat töltenem megsárgult periodikumok nyálazásával, újabb és újabb Krúdy-írások lelőhelyének felderítésével.

Mennyivel könnyebb dolga van a mai olvasónak! Nemrégiben a Petőfi Irodalmi Múzeum Bibliográfiai Füzetei sorozatában megjelent *Gedényi Mihály* bibliográfiája *Krúdy Gyula* 1892 és 1976 között publikált írásairól, valamint a Krúdy-irodalomról. A 474 oldalas nagy alakú kiadvány több, évfizetes kutatómunka eredménye.

Nem ez a legelső próbálkozás a Krúdy-életmű feltárására. A bibliográfus *Gulyás Pál* már az író halálának évében közölte Krúdy Gyula rövid életrajzát és főbb műveinek adatait az Irodalomtörténetben. Nyolcvan darab első kiadású kötetéről tudott! *Perkátai László*, Krúdy első monográfiája, 1938-ban megjelent könyvében ugyancsak

közli az első kiadások adatait s a válogatott Krúdy-irodalmat. Ismeretes, hogy bibliográfusaink nesztor, *Kozocsa Sándor* — Krúdy Gyula műveinek, kéziratának és leveleinek jeles gyűjtője — több posztumusz Krúdy-kötetet szerkesztett, garmadával emelve ki lappangó műveket a feledésből. A *Többlás Áron* által összeállított *Krúdy világa* (1964) című kötet, mely bő válogatást ad a Krúdy-irodalomból, közli *Kozocsa Sándor* bibliográfiáját az 1963-ig megjelent Krúdy-kötetekről. 1956-ban megkezdődött s ma is tart Krúdy Gyula életművének sorozatszerű kiadása. A kötetek szerkesztői, elsősorban *Barta András*, bibliográfusként is kellett hogy működjenek; valamennyiük gyűjtését összegezi, helyenként korrigálja és mintegy a negyedével kiegészíti Krúdy új bibliográfiája.

Gedényi Mihály, aki bevezető tanulmányt és részletes útmutatót is írt könyvéhez, eredetileg kódrendszerben akarta közölni adatait, végül a kronológiai sorrend mellett döntött. A Krúdy-művek bibliográfiáját „családfa-rendszer” szerint

közli, azaz első megjelenésük helyénél felsorolja a későbbi publikációkat, kiadásokat, címváltozatokat s az esetleges tartalommodosulásra is utal. Felsorolja az író 56 (!) álnevet is. Néhány kevésbé ismertet ide írok: *Egy bécsi öreg krónika*, *Nő Öreg Híve*, *Régi ablakok alatt sétáló*. Ugyancsak évek szerinti bontásban olvashatjuk — a művek után — a Krúdy-irodalom bibliográfiáját. (Sajnos, a könyv használatát igen sok sajtóhiba nehezíti.)

Krúdy Gyula sokat dolgozott. 1904-től 1914-ig évente átlag 80 írása jelent meg, 1915-ben 238! Ezt a rekordot többé nem éri el, de 120 — 130 körül továbbra is gyakran publikál. 1923-ban 169, 1924-ben 164 írása lát nyomdafestéket s még az idegösszeomlásos-szanatóriumos 1928-ban is 76. Élete utolsó hónapjaiban, 1933-ban május 4-ig 30 írása jelenik meg s ennek a fele novella. S mi minden maradt a hagyatékában! Többek között a *Rezeda Kázmér szép élete* és az *Etel király kincse* című regények.

A Krúdy-gyűjtők, könyvtárosok és bibliográfusok majdnem nyolcvan évig keresték az író elvesztettnek hitt *Szöktetés a kaszárnyából* és egyéb elbeszélések (Esztergom, 1896.) című első kötetét. Szinnyei József könyvében — *Magyar írók élete és munkái* VII. köt. Bp. 1900. — bukkan fel először ez az adat s Krúdy legelső életrajzírója és bibliográfusa átvesszi. Vajon honnan vette maga Szinnyei?

Lakatos Éva, aki a Bibliográfiai Füzetekben folyamatosan összegezi a *Magyar irodalmi folyóiratok* legfontosabb adatait, tavaly megjelent kötetében beszámol az Esztergomban kiadott *Magyar Csendő* című közlönyről, melyben 14 Krúdy-írást — cikket és elbeszélést —, valamint a lap által kiadandó *Szöktetés a kaszárnyából* című kötetéről szóló híradást és előfizetési felhívást találunk. Ez lehetett Szinnyei József forrása. *Gedényi Mihály* szerint a kötet kiadása feltehetőleg anyagi okokból — szerintem inkább a kiadóként feltüntetett közlöny megszűnése, illetve a Rendőri Lapokba való beolvadása miatt — maradt el. Így állt elő az a furcsa helyzet, hogy mindmáig kiadóra vár Krúdy Gyula *posztumusz első kötete*, melynek tartalma az esztergomi újságból rekonstruálható.

Hol kezd a bibliográfia tanulmányozását a szakmabeli irodalmár? A névmutatónál. Természetesen saját nevét keresi, kíváncsian, hogy ismeri-e a bibliográfus az íróra vonatkozó közléseit. Nos, én is így tettem. Életem első írása Krúdyról jelent meg 1961-ben. *Gedényi* tud róla, örülök. *Hargitay István*ról, Krúdy „garabonciásáról” írt cik kem is szerepel a kötetben, csupán az ÉS-ben (1970/30. sz.) publikált *Krúdy — legendák nélkül* hiányzik. (Ezt már csak zsmnál-patriotizmusból sem hallgathatom el!)